

Kuntalaisaloitteen käsittely: Vapautetaan Palokin kosket ja pelastetaan Saimaan uhanalaiset lohikalat!

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 219

369/00.02.00.02/2025

Kuntalaisaloite.fi -palvelusta on saapunut Liperin kunnan kirjaamoon 30.6.2025 kuntalaisaloite otsikolla "Vapautetaan Palokin kosket ja pelastetaan Saimaan uhanalaiset lohikalat!".

Heinäveden Palokissa, Juojärven ja Varisveden välissä sijaitsee voimalaitos, joka aloitteen mukaan vaarantaa Saimaan uhanalaisten lohikalojen elinmahdollisuudet, sillä voimalaitos estää lohikalojen pääsyn perinteisille lisääntymis- ja kasvualueille ja köyhdyttää luonnon monimuotoisuutta.

Aloitteessa todetaan, että Suomen valtio on halukas tukemaan Palokin koskien ennallistamista ostamalla ja poistamalla käytöstä Palokin voimalaitoksen sekä ennallistamalla 6,5 kilometrin mittaisen 20 metriä putoavan koskireitin. Aloitteen mukaan voimalaitoksen omistaja, Pohjois-Karjalan Sähkö Oy, on ilmoittanut, että voimalaitos ei ole myynnissä.

Kuntalaisaloitteen allekirjoittajat vaativat, että Pohjois-Karjalan Sähkön omistajakunnat kunnioittavat asukkaiden tässä kuntalaisaloitteessa ilmaisemaa tahtoa ja käyttävät heille kuuluvaa vastuullista päätösvaltaa voimalan myymiseksi valtiolle. Vaatimusta on aloitteessa perusteltu sillä, että kuntapäätäjien on toimittava kansalaisten tahdon ja luonnon etujen mukaisesti. Aloitteessa vaaditaan, että Liperin kunnan tulee ohjeistaa edustajiaan tukemaan ratkaisua, jossa voimalaitoksen myynti valtiolle toteutetaan avoimesti ja vastuullisesti.

Kuntalaisaloite on kokousasian liitteenä. Kuntalaisaloitteen oli jättämishetkellä allekirjoittanut 54 henkilöä, joista 42 kunnan asukkaita.

PKS Oy:n omistajakunnat ja valtioneuvoston kanslian delegaatio tapasivat Joensuussa 21.3.2025. Kunnat päättivät kannustaa PKS Oy:n hallintoa käymään keskustelua valtioneuvoston kanssa Palokkiin liittyvistä kysymyksistä ja tekemään tarvittavat lisäselvitykset jatkoneuvottelujen pohjaksi.

Liperin kunta näkee tässä vaiheessa prosessia tärkeänä, että Suomen valtio ja PKS Oy jatkavat kahdenkeskisiä neuvotteluja. Valtion tulee korvata mahdollinen Palokin koskien vapauttaminen täysimääräisenä PKS Oy:lle. Hallitusohjelmassa oleva 20 miljoonan euron varaus on

arvioitu riittämättömäksi kompensoimaan taloudellisia menetyksiä.
Esitettyihin ratkaisumalleihin liittyy lisäksi edelleen epävarmuuksia.

Liperin kunta päättää omistajaohjauskantansa sen jälkeen, kun Suomen valtio ja PKS Oy ovat päättäneet neuvottelunsa ja kunta on saanut käyttöönsä tarvittavat tiedot hankkeen kokonaisvaikutuksista.

Valmistelija	Kunnanjohtaja
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.
Päätös	Kunnanhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen kuntalaisaloitteeseen.
Ote	Aloitteen jättäjä
Lisätietoja	Kunnanjohtaja p. 050 464 663